

2021-2023

Den Fælles Nordjyske Klimaambition

Business
Region North
Denmark

KKR
NORDJYLLAND

REGION NORDJYLLAND

Indhold

Forord - Verden har brug for handling	3
Ramme for Den Fælles Nordjyske Klimambition	4
Mulige roller for kommuner og region	5
Pejlemærker	6
Strategiske fokusområder	7
<i>Vidensdeling og Governance</i>	8
<i>DK2020</i>	9
<i>Mobilitet</i>	10
<i>Grøn Energi</i>	11
<i>Grøn Vækst</i>	12
Fremtidigt samarbejde og udmøntning	13

Tilhørende bilag:

Videnspakke - klimaområdet fra et nordjysk perspektiv

Verden har brug for handling

Klimaforandringer er p.t. en af de største globale kriser, vi står overfor, og den skaber en række udfordringer både regionalt og globalt med store temperaturstigninger og klimaforandringer, der påvirker befolkningen i hele verden.

Den sandhed gør vores fælles ansvar soleklart. Både internationalt og nationalt er der vedtaget de mest ambitiøse klimamålsætninger nogensinde. For at vi kan nå dem, er vi alle nødt til at gøre vores.

Nordjylland - Danmarks grønne katalysator
Fra Nordjylland udspringer banebrydende forskning, innovative teknologier og grønne eksporteventyr til gavn for hele verden. Men vi ved, at alle skal bidrage. De nordjyske kommuner og Region Nordjylland har allerede formuleret en række fælles ambitiøse

mål, og sammen er vi klar til at forpligte os og vise vejen i fællesskab.

Grundtanken bag denne Klimaambition er som talemåden om mange bække små gør en stor å, hvor selv de mindste bidrag er med til at gøre forskellen. Vi skal alle dyrke dét, som vi er allerbedst til. For vi kan som bekendt ikke alle gøre det hele, men vi kan alle gøre noget. Sådan er det i et globalt perspektiv, og sådan er det i et nordjysk perspektiv.

Vi skal også turde tænke anderledes. For dér, hvor vi for alvor kan gøre en forskel, er når vi begynder at tænke det hele sammen. Den tilgang gør, at vi får maksimal effekt ud af alle de nordjyske anstrengelser, så vi virkelig rykker ved noget.

Derfor giver de nordjyske kommuner og Region Nordjylland nu hinanden håndslag på, at vi med Den Fælles Nordjyske Klimaambition vil samarbejde tættere og sikre en koordineret indsats, så Nordjyllands bidrag til den grønne omstilling for alvor gør en forskel.

Den Fælles Nordjyske Klimaambition binder de nordjyske klimainsatser sammen og skaber en rød tråd, så vi kan drage fordelene af de eftertragede synergier. Derfor giver

Klimaambitionen her en ny dimension for det nordjyske bidrag til den grønne omstilling.

Klimaudfordringer skeler ikke til kommunegrænser – for at løse dem, bør vi heller ikke
I Nordjylland er der allerede en lang tradition for at samarbejde på tværs af kommunegrænser, med Region Nordjylland og i partnerskaber med forsknings- og videninstitutioner og erhvervsliv inden for adskillige områder.

Det er denne stærke tradition Kommune-kontaktrådet (KKR Nordjylland), Region Nordjylland og Business Region North Denmark (BRN) vil udbygge med Klimaambitionen og derigennem skabe et endnu tættere, forpligtende nordjysk samarbejde.

Mogens Christen Gade

Formand, BRN
Borgmester
Jammerbugt Kommune

Arne Boelt

Formand, KKR Nordjylland
Borgmester
Hjørring Kommune

Birgit S. Hansen

Borgmester
Frederikshavn Kommune

Hans Ejner Bertelsen

Borgmester
Morsø Kommune

Karsten Nielsen

Borgmester
Læsø Kommune

Leon Sebbelin

Borgmester
Rebild Kommune

Michael Klitgaard

Borgmester
Brønderslev Kommune

Mogens Jespersen

Borgmester
Mariagerfjord Kommune

Per Bach Laursen

Borgmester
Vesthimmerlands Kommune

Thomas Kastrup-Larsen

Borgmester
Aalborg Kommune

Ulla Astman

Regionsrådsformand
Region Nordjylland

Ulla Vestergaard

Borgmester
Thisted Kommune

Ramme for Den Fælles Nordjyske Klimaambition

De store forandringer og udfordringer på klimaområdet giver også nye muligheder for at arbejde målrettet med bæredygtig udvikling og grøn omstilling – særligt hvis vi samarbejder om indsatserne i Nordjylland.

Et koordineret samarbejde med ambitiøse målsætninger kan bl.a.

- bidrage til at udvikle erhvervslivet inden for nye, grønne forretningsområder og –modeller
- sikre, at nye løsninger bliver billigere for den enkelte kommune, regionen, virksomhederne og forbrugerne
- give mulighed for, at nordjyske politikere kan stå sammen om at udfordre og påvirke rammerne for den grønne omstilling på nationalt og internationalt plan.

Den Fælles Nordjyske Klimaambition tager afsæt i eksisterende rammevilkår, herunder internationale mål sat i Parisaftalen, verdensmålene og EU's Green Deal - samt nationale mål om 70 % reduktion af drivhusgasser i 2030 og klimaneutralitet i 2050.

Dermed bliver Den Fælles Nordjyske Klimaambition det regionale afsæt til at knække kurven i forhold udledning af drivhusgasser og intensivere klimatilpasningen i form af konkrete handlinger i kommuner og region.

Det vigtigste formål med den fælles Klimaambition er at sammenbinde eksisterende nordjyske klimainsatser, der går på tværs, og hvor vi allerede

har sat os ambitiøse mål. Samtidig skal den bidrage til at mindske uhensigtsmæssig parallelaktivitet, og når der løbende foretages prioriteringer, kan nye indsatser komme til. Klimaambitionen vil samtidig være en stærk platform for en samlet nordjysk fortælling om det, vi gør sammen på klimaområdet.

Klimaambitionen skal spille sammen med bl.a. kommunernes lokale klima- og bæredygtighedsplaner, planstrategier, andre sektorplaner på området, regionens regionale udviklingsstrategier og råstofplan samt den nordjyske erhvervsfremmestrategi.

Som led i at sikre størst mulig sammenhæng på området er der i efteråret 2020 udarbejdet en videnspakke, som kortlagde mål, strategier og planer, organisationer og netværk på klimaområdet på nationalt og regionalt niveau - og er en del af den nordjyske indsats. Videnspakken tydeliggør, at klimaområdet er præget af mange aktører med stor vilje til at igangsætte nye tiltag, som kan være med til at løse nogle af klimaudfordringerne. Mange af aktørerne har desuden defineret konkrete og ambitiøse målsætninger for dette arbejde.

Videnspakken har til formål at sikre et veloplyst fundament for det fælles arbejde på klimaområdet og er derfor et væsentligt bilag til Den Fælles Nordjyske Klimaambition. I Videnspakken findes desuden en oversigt over relevante tematikker og mulige handlingsrum for kommuner og Region.

Mulige roller for kommuner og region

Mange klimaudfordringer går på tværs af myndigheder, sektorer og geografi. Klimaindsatsen er i et vist omfang en frivillig regional og kommunal opgave med flere undtagelser, såsom krav om at udarbejde planer inden for klimatilpasning og bæredygtighed. Men såfremt nationale og internationale klimamålsætninger skal realiseres, er både kommunerne og Regionen centrale aktører.

Kommuner og region kan overordnet bidrage til klimaindsatsen med afsæt i tre roller som henholdsvis myndighed, virksomhed og initiativtager, som forklaret i figuren til højre.

Myndighed

hvor kommunerne og regionen kan understøtte CO₂-reduktioner og øvrige klimaindsatser, såsom klimasikring, gennem miljøsagsbehandling og kommunens rolle som planmyndighed inden for, bæredygtighed, affald, energi, mv., ligesom Regionen inden for jordforurening og råstof.

Virksomhed

herunder som bygningsejere, arbejdsgivere, indkøbere og via medejerskab af forsynings- og affaldsselskaber, luft- og skibshavne og trafikkselskaber mv.

Initiativtager

hvor kommunerne og regionen i partnerskab med virksomheder, boligforeninger og/eller interesseorganisationer m.fl., kan initiere og facilitere samarbejder og grønne indsatser, samt inspirere og påvirke aktører og borgere gennem egen adfærd.

Pejlemærker

Den Fælles Nordjyske Klimaambition tager afsæt i tre overordnede pejlemærker, der er udformet som 'statements'. De er retningsgivende for de fokusområder, som Klimaambitionen er udmøntet i.

Pejlemærkerne skal derfor betragtes som en overligger for Nordjyllands ambitiøse mål, og som rettesnor for både eksisterende og fremtidige regionale samarbejder.

I Nordjylland vil vi...

Sikre ressourcer til de kommende generationer

Vores børn, børnebørn og fremtidige generationer skal leve et godt liv og have bedre muligheder og vilkår end i dag.

De beslutninger, vi tager nu, og de handlinger, vi følger op med, har betydning for, om fremtidige generationer har mulighed for at leve et godt liv i Nordjylland.

Derfor er det nødvendigt, at vi tager fælles ansvar og sikrer et bæredygtigt grundlag for fremtiden.

Dyrke synergierne og skabe sammenhæng på tværs

For at vores beslutninger og handlinger får den største effekt, skal vi sikre sammenhæng mellem de politiske ambitioner i eksisterende planer og indsatser på det grønne område.

Derfor skal vi styrke koordinationen og vidensdelingen imellem igangværende og fremtidige tiltag på det grønne område, samtidig med, at vi mindsker uhensigtsmæssig parallelaktivitet. På den måde skaber vi mere værdi på tværs af kommunegrænser og bruger ressourcerne til at nå de ambitiøse mål.

Gøre grøn omstilling til en vækstdriver for nordjyske virksomheder

Fremtidens erhvervsliv er grønt.

Derfor skal vi skabe grobunden for, at de nordjyske virksomheder opnår en konkurrencefordel igennem effektiv ressourceudnyttelse, bæredygtig produktion og udvikling af innovative grønne løsninger, som bidrager til at indfri de globale ambitioner om reduktion af drivhusgasser, samtidig med, at der skabes vækst og beskæftigelse.

Strategiske fokusområder

Den Fælles Nordjyske Klimaambition indeholder fem strategiske fokusområder, der alle rummer udfordringer, potentialer og handlingsmuligheder. Hvert fokusområde udfoldes på de efterfølgende sider.

- Vidensdeling og Governance
- DK2020 - klimahandlingsplaner
- Mobilitet
- Grøn Energi
- Grøn Vækst

Alle er de indbyrdes forbundet, og har således også indbyrdes indflydelse på, om vi kan indfri potentialerne for hvert fokusområde. Så når vi løfter indsats A, har vi stærkere afsæt for at løfte indsats B og så videre.

Samtlige fokusområder afspejler desuden alle de tre overordnede pejlemærker. Således bidrager de alle til at sikre ressourcer til kommende generationer, dyrke sammenhængen på tværs og skabe grøbund for grøn vækst i nordjyske virksomheder.

Som det fremgår af illustrationen til højre, er grundprincippet bag denne ambition, at fokusområderne sammentænkes. Derfor er Vidensdeling og Governance det gennemgående element. Det understøtter tre mere faglige spor - mobilitet, energi og grøn vækst – som rummer de indsatser, kommunerne og Regionen i fællesskab har igangsat.

Derudover indtænkes også den fælles indsats i DK2020 om lokale klimahandlingsplaner som et afgørende bindeled for at strukturere de lokale bidrag til at indfri de regionale ambitioner.

Vidensdeling og Governance

Mål for fokusområde

- At kommuner, region og relevante samarbejdsparter deler værdifuld viden og erfaring, som kan komme hinanden til gavn i arbejdet med klima og grøn omstilling
- At der i 2023 er skabt større ejerskab og forståelse for klimaindsatsen i kommuner og region
- At der fremmes en klar arbejdsdeling mellem eksisterende operatører og indsatser med respekt for hinandens styrker

Udfordringsbillede og potentialer

Kommunerne og Regionen ligger inde med værdifuld viden og erfaring, som med fordel kan deles i arbejdet med at håndtere klimaudfordringer og fremme den grønne omstilling.

Forudsætningen for at denne viden deles mellem parterne er, at eksisterende og

fremtidige samarbejdsstrukturer er meningsfulde og giver anledning til, at viden og erfaringer kan udveksles.

Kommunerne og Regionen har igangsat eller medfinansierer en række indsatser, operatører og projekter inden for klima og grøn omstilling.

Det vurderes, at der er et stort potentiale i at fremme endnu mere sammenhæng og koordinering mellem disse samt at mindske uhensigtsmæssige overlap.

Handlingsmuligheder

I forhold til vidensdeling vurderes det især vigtigt, at der ikke kun er tale om erfaringsudveksling mellem administrative medarbejdere, men at regional- og kommunalpolitikere klædes på til drøftelser af klima og grøn omstilling, blandt andet i arbejdet med DK2020-handlingsplanerne.

Der kan f.eks. være tale om initiativer til fælles dialogmøder for politikere eller embedsværk om konkrete temaer eller nye veje og muligheder, samt om hvad kommunerne og regionen kan gøre som hhv. myndighed, virksomhed eller ini-

tiativtager. Eller der kan udsendes fælles vidensmateriale, som anvendes lokalt til afholdelse af f.eks. temadage. Det vurderes, at sådanne indsatser vil kunne øge det kommunale/regionale/ politiske ejerskab til de beslutninger, der træffes.

I forhold til sikre en klar arbejdsdeling mellem eksisterende operatører og indsatser kan der blandt andet arbejdes med governance gennem rollen som ejer eller bevillingsgiver. Det kan f.eks. gøres ved at udstikke klare rammer for kravene til koordinering og samarbejde med andre relevante aktører, og gennem

løbende opfølgning. Derudover kan governance fremmes gennem udpegninger til bestyrelser og styregrupper, hvor de udpegede repræsentanter har til opgave at fremme sammenhæng og koordinering i indsatserne.

Vidensdeling og governance kan også foregå ud over både regions- og endda landegrænsen. Eksempelvis i regi af grønne EU-programmer, hvor dørene står åbne til partnere i hele Europa, som ofte står overfor lignende udfordringer.

DK2020

Mål for fokusområde

- At dokumentere og synliggøre kommunernes klimaindsatser gennem en fælles målemetode
- At understøtte kommunerne i at udarbejde ambitiøse lokale klimahandlingsplaner
- At løfte det lokale klimaarbejde til international 'best practice'

Udfordringsbillede og potentialer

Kommunerne er centrale i den grønne omstilling, hvor nationale og internationale ambitioner udmøntes gennem lokale tiltag, som er nødvendige for at reducere CO₂-udledningen og løse klimaudfordringer.

[DK2020 er en national satsning](#) med regional forankring. Kommunerne får gennem DK2020-partnerskabet en fælles metode til at udarbejde klimahandlings-

planer, mens den enkelte kommune selv beslutter planens indsatser, fokus og virkemidler. DK2020 bidrager samtidig til at fremme samarbejde og erfaringsudveksling samt at løse klimaudfordringer på tværs af kommunegrænser.

I Nordjylland udmøntes DK2020 gennem en regional organisering – omkring BRN - aftalt mellem KKR Nordjylland og Region Nordjylland. Projektperioden løber fra

ultimo 2020 til ultimo 2023. Alle nordjyske kommuner og regionen deltager. Der er etableret et fælles projektsekretariat, som agerer klimafaglig facilitator og sparringspartner for kommunerne.

Alle deltagende kommuner tilbydes et individuelt vejledningsforløb, der skal understøtte kommunen i at udarbejde egen klimahandlingsplan.

Handlingsmuligheder

Partnerskabet skal bl.a. understøtte det regionalpolitiske fokus på klimaarbejdet, identificere fælles faglige og processuelle udfordringer, arrangere og facilitere faglige workshops og klimafaglige samarbejder på tværs af kommuner og med virksomheder (eks. inden for industri, landbrug, handel, digitalisering og det maritime) samt borgergrupper, landboforeninger, erhvervsudviklingsorganisationer mv.

Et eksempel på facilitering af et fælles samarbejde på tværs af kommuner kan være inden for fysisk klimasikring, hvor der forestår kommunerne en stor udfordring både planlægningsmæssigt og økonomisk. Med udarbejdelse af en

klimahandlingsplan i den enkelte kommune vil DK2020 således bidrage til både at afdække, hvad kommunerne vil hver for sig, og hvad de vil i fællesskab.

Derfor tænkes DK2020 sammen med de fælles nordjyske klimaindsatser i regi af KKR, BRN og Region Nordjylland. Det vil give anledning og struktur til at styrke sammenhænge og fordre synergi på tværs i Nordjylland, så udgangspunktet bliver, at "klimatænkningen" ikke stopper ved kommunegrænsen.

Arbejdet med DK2020 inviterer dermed til en bred palette af mulige handlinger og samarbejder. Især er der fokus på de områder, hvor der er en betydelig CO₂-

udledning. Det kan være inden for f.eks. transport, landbrug og multifunktionel jordfordeling, affald, skovrejsning, tværgående klimatilpasningsprojekter, m.m.

Partnerskabet om DK2020 skal desuden bidrage til udmøntning af fokusområdet Vidensdeling og Governance ved at sikre kontinuerlig koordinering og erfaringsudvekslinger på tværs – både på politisk, embedsmands- og teknikerniveau – i takt med øget fokus på og ejerskab til klimoområdet i kommunerne.

DK2020 forventes ligeledes at kunne agere løftestang for øget governance, når der er skabt en fælles forståelse for, hvem der gør hvad.

Mobilitet

Mål for fokusområde

- At bæredygtig mobilitet er det naturlige valg for nordjyderne frem mod 2040 - i regi af den fælles nordjyske Masterplan for Bæredygtig Mobilitet
- At gøre by- og regionalbusser fossilfrie i 2025 og emissionsfrie i 2030 - i regi af Nordjyllands Trafikselskabs grønne strategi

Udfordringsbillede og potentialer

På landsplan står transportsektoren for ca. en tredjedel af CO₂-udslippet, hvilket kalder på en målrettet indsats, hvis det nationale mål om at reducere Danmarks CO₂-udledning med 70% i 2030 skal nås.

Den nordjyske [Masterplan for bæredygtig mobilitet](#) er godkendt primo 2020, og forholder sig til mobilitet i sin helhed.

De klima- og miljømæssige perspektiver i

planen handler primært om at reducere CO₂-udslip, luftforurening og støj fra trafikken samt at udvikle smarte klimatilpasningsløsninger.

Vi er i Masterplanen ambitiøse og stålsatte på at reducere udslip fra transporten til gavn for både klima og miljø. Samtidig vil vi skabe god mobilitet for alle – herunder gode betingelser for at drive virksomhed og skabe vækst i hele

Nordjylland.

Den fremtidige bæredygtige mobilitet skal således understøtte sammenhængskraften i hele regionen, hvor alle har adgang til et attraktivt mobilitetstilbud, så det er nemt at komme på arbejde, til uddannelse eller deltage i sociale, fritids- eller ferieaktiviteter samt at få transporteret varer.

Handlingsmuligheder

I Masterplanen for Nordjylland og den tilhørende [handlingsplan](#) anvendes en bred vifte af virkemidler for at nå i mål, herunder handlinger der understøtter en grøn omstilling og transportvaner, der skubbes i en mere bæredygtig retning.

Ligeledes har Nordjylland – i regi af Nordjyllands Trafikselskab (NT) – igangsat den grønne omstilling af den kollektive trafik i Nordjylland ([Grøn strategi for NT](#)), hvor målet er at gøre by- og regionalbusser fossilfrie i 2025 og emissionsfrie i 2030.

Borgere og virksomheders transportvalg har stor betydning for klimaet og miljøet. Ligesom en del af Masterplanen har for øje at gøre grønne transportformer til

det naturlige valg, har NT også fokus på, at god mobilitet handler om, hvordan vi er mobile.

Den kollektive trafik er som udgangspunkt et grønt alternativ til bilen. For når vi rejser sammen, er vores transport mere bæredygtig, end når vi rejser hver for sig. NT vil derfor gøre det let, enkelt og miljørigtigt kan komme fra A til B med såvel kollektive som private mobilitets-tilbud.

Masterplanen rummer også adskillige handlemuligheder for kommunerne, bl.a. i forhold til skabe attraktive rammer for cyklister, få flere nordjyder til at skifte til biler, der kører på alternative drivmidler, samt at kunne tiltrække turister og

besøgende, der kører på biler på alternative drivmidler.

Kommunerne har eksempelvis ifm. byggesagsbehandlinger mulighed for at stille krav, samt at indgå i samarbejde med boligforeninger, erhvervsdrivende, offentlige institutioner m.fl. med henblik på etablering af ladestandere.

Omstillingen fra brug af fossile til grønne drivmidler er tæt koblet med Nordjyllands fælles vision om at blive selvforsynende med vedvarende energi. Til gengæld skal der også arbejdes med opbygning af et velfungerende og vidtforgrent forsyningsnet for grønne drivmidler, som sikrer muligheden for grøn mobilitet for alle i Nordjylland.

Grøn Energi

Mål for fokusområde

- At Nordjylland skal være Danmarks grønne energiregion
- At vi sætter turbo på omstillingen mod det integrerede energi- og transportsystem med det mål, at Nordjylland er selvforsynende med vedvarende energi i 2040

Skal det nationale mål om klimaneutralitet i 2050 realiseres, er omstillingen af energisystemet en af hjørnestenene.

Fra den nuværende afhængighed af import af fossile brændsler som kul, olie og gas, har vi i Nordjylland sat en ambitiøs målsætning om, at vi i 2040 vil være selvforsynende med vedvarende energi. Sammen med en ambition om at være Danmarks Grønne Energiregion, udgør det kernen i vores vision for fremtidens nordjyske energisystem – [Grøn Energi Nordjylland 2040](#).

Denne ambitiøse vision blev godkendt af de 11 nordjyske kommunalbestyrelser og

Allerede i dag har Nordjylland en regional styrkeposition inden for energi og grøn omstilling, og med den ambitiøse vision kan positionen udbygges i sammenspil med videninstitutioner, erhvervsliv og erhvervsfremmeaktører, så der samtidig skabes vækst og grønne arbejdspladser.

Grøn Energi Nordjylland 2040 er således en platform for styrket samarbejde og

Udfordringsbillede og potentialer

Regionsrådet medio 2020, og skal omsættes til en samlet strategisk energiplan for Nordjylland (SEP NORD), som forventes godkendt primo 2022.

Planen sætter retningen for, hvordan vi i fællesskab når målet om at være selvforsynende med vedvarende energi, men visionen kan kun realiseres gennem et tæt sammenspil med erhvervsliv, borgere, forsyningsvirksomheder, videninstitutioner mfl.

Sigtet med omstillingen af energisystemet er ikke alene baseret på målet om at overlevere en bæredygtig fremtid til de kommende generationer. Der er også et betydeligt potentiale i at bruge

omstillingen som en løftestang for fortsat vækst og udvikling i Nordjylland.

Beregninger viser, at omstillingen til et Nordjylland, der er selvforsynende med vedvarende energi 2040 vil kræve investeringer fra private, erhverv, kommuner og region på op imod 90 mia. kr.

Beregningerne viser dog også, at investeringerne til gengæld vil give en øget lokal beskæftigelse på 50.000 års-værk samt en årlig besparelse på 7-10 mia. kr. til import af fossile brændsler - midler, som i dag sendes ud af regionen, og som i stedet kan investeres i vedvarende energi i Nordjylland.

Handlingsmuligheder

koordineringen mellem alle de aktører, der vil sikre Nordjylland en lys fremtid som Danmarks grønne energiregion.

Denne ambitiøse målsætning kan kun opnås ved at udnytte Nordjyllands styrkepositioner inden for energi i et samspil mellem alle relevante aktører på området, så der samtidig skabes vækst og grønne arbejdspladser.

Det gøres blandt andet gennem fælles udviklingsprojekter, som skal understøtte omstilling og gennem investeringsfremme på energiområdet, ligesom der skal være fokus på nogle af de afgørende udviklingsområder i omstillingen til vedvarende energi, herunder energilagring, Power to X og CO₂-fangst.

Grøn Vækst

Mål for fokusområde

- At vi i Nordjylland udnytter vores grønne styrkeposition som løftestang for, at nordjyske virksomheder realiserer potentialerne i den grønne omstilling, og herunder:
 - ▶ Fremmer væksten i de grønne løsninger
 - ▶ Forbedrer evnen til at udnytte de materialer, der indgår i produktionen
 - ▶ Anvender den grønne omstilling som vækstdriver til gavn for udvikling og arbejdspladser i hele regionen

Udfordringsbillede og potentialer

For at sikre nødvendige ressourcer til kommende generationer er vi nødt til generelt at sikre en omstilling af vores virksomheder fra lineær til cirkulær økonomi.

Behovet for grøn omstilling på tværs af sektorer og landegrænser skaber en enorm efterspørgsel på nye løsninger, og derved et stort eksportpotentiale for nordjyske virksomheder.

I Nordjylland har vi allerede i dag en udtalt styrkeposition inden for "det grønne"

jf. [den nordjyske erhvervsfremmestrategi](#), herunder særligt produktion af energiteknologisk udstyr og anlæg. Dertil kommer, at nordjyske virksomheder de seneste år har oplevet en vækst fra grønne varer og tjenester, både målt på omsætning og arbejdspladser, som er blandt de højeste af alle regioner.

Nordjyllands styrkeposition kan have en afgørende indflydelse på evnen til fremadrettet at skabe vækst i regionens virksomheder og på mulighederne for at tiltrække virksomheder og investeringer til

Nordjylland. Derfor har kommunerne og Regionen i de seneste årtier investeret betydelige ressourcer på at udbygge denne styrkeposition.

Det er blandt andet sket gennem en række fokuserede erhvervsfremmeorganisationer og -satsninger, som har bidraget til at øge erhvervslivets omstillingsevne og innovationskapacitet. Dertil kommer kommunernes og regionens efterspørgsel på grønne løsninger.

Handlingsmuligheder

Hvis Nordjyllands styrkeposition og konkurrencefordel på energi og grøn omstilling skal fastholdes og udvikles, er vores regionale erhvervsfremmeorganisationer og -satsninger fortsat vigtige løftestænger for vækst, udvikling og jobskabelse.

Det gælder blandt andet organisationer som Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling og Green Hub Denmark, men også Erhvervshus Nordjylland, Nord-Danmarks EU-Kontor og de lokale erhvervskontorer. Hertil kommer en lang række af andre lokale initiativer, organisationer og frontløbende virksomheder i Nordjylland.

Som en del af ambitionen om at være en

fortsat vigtig spiller i den grønne omstilling, skal vi desuden have et øget fokus på nationale og internationale initiativer, heriblandt samarbejdet med de nationale klynger Energy Cluster Denmark, CLEAN Miljø, Digital Lead, MARLOG, We Build Denmark, m.fl. samt Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

Herunder skal vi have øje for at søge ind på nationale og internationale puljer til grøn omstilling, hvor eksempelvis Europakommissionen har fokuseret en tredjedel af deres udviklingsbudget til at opfylde 2050-målsætningen om klimaneutralitet. Derudover skal vi benytte de grønne europæiske samarbejdsprojekter til at nå egne mål.

Fundamentet for alle disse indsatser er, at virksomhedernes udfordringer og muligheder står i centrum. Derfor er det også afgørende, at ressourcerne til erhvervsfremmeindsatserne fokuseres, og at vi i fællesskab tør satse på de områder, hvor potentialet og udbyttet vurderes at være størst.

Når vi har udpeget vores fælles, nordjyske satsninger, skal vi også give dem den fornødne autonomi over, hvordan erhvervslivet bedst understøttes og udvikles. Til gengæld for den tillid og det handlerum, skal der stilles krav om at sikre koordinering og sammenhæng med andre erhvervsfremmeorganisationer og -satsninger i Nordjylland såvel som nationalt.

Fremtidigt samarbejde og udmøntning

Vi arbejder på tværs af de nordjyske kommuner og Regionen. Vi tror på, at et stærkt og fokuseret samarbejde om de fælles nordjyske klimaindsatser inden for de fem strategiske fokusområder, som vi har identificeret, kan styrke vores indsats og bidrage til at sikre en klar arbejdsdeling i arbejdet med den grønne omstilling. Den Fælles Nordjyske Klimaambition skal frem mod 2023 også bidrage til at skabe et større ejerskab og forståelse for klimaindsatsen i kommuner og Regionen.

Inden for flere af Den Fælles Nordjyske Klimaambitions fem fokusområder er der en række forskellige spillere. Disse har egne ambitiøse tids- og handleplaner, hvoraf nogle allerede er i gang med at blive udmøntet. Det gælder f.eks. Masterplan for Bæredygtig Mobilitet, Grøn Energi Nordjylland 2040 og Green Hub Denmark. Inden for andre fokusområder, f.eks. Vidensdeling og Governance, igangsættes initiativerne umiddelbart efter klimaambitionens vedtagelse.

En del af partnerskabsaftalen mellem KKR Nord-

jylland, BRN og Region Nordjylland om Den Fælles Nordjyske Klimaambition er, at evalueringen af de fælles indsatser i Klimaambitionen skal ske løbende. Vi vil både politisk og administrativt følge udviklingen inden for de enkelte fokusområder og komme med anbefalinger til de organisationer, som har lead på implementeringen. Ved evaluering af indsatserne vil de relevante organisationer blive involveret.

De regionale og lokale processer, der foregår i DK2020 anvendes for det første til løbende evaluering af indsatserne i Klimaambitionen og for det andet til indsamling af input til evt. nye indsatser, hvor det giver mening at samarbejde på tværs af kommunegrænserne. Dette benyttes som fundament for en eventuel revision af Den Fælles Nordjyske Klimaambition på længere sigt.

I næste valgperiode – og senest med afslutningen af arbejdet med klimahandlingsplaner i DK2020-regi – genbesøges klimaambitionen med henblik på eventuel revision.

**SAMMEN
STÅR VI
STÆRKERE**

**Bilag til
Den Nordjyske Klimaambition**

Videnspakke

- klimaområdet fra et nordjysk perspektiv

Business
Region North
Denmark

KKR
NORDJYLLAND

REGION NORDJYLLAND

Fundamentet for Videnspakken

Materialet er udarbejdet af sekretariatet for arbejdsgruppen med sparring fra de fagmedarbejdere, som hver kommune og Regionen har udpeget, og fra aktører og operatører, som nævnes i Videnspakken.

Videnspakken er nært tilknyttet og fungerer som bilag til Den Fælles Nordjyske Klimaambition, der sammentænker og er paraply for igangværende og fremtidige fælles nordjyske klimaindsatser.

Videnspakken omfatter tre kategorier som tiltagene inddeles i:

- Aftaler og strategier
- Organisationer og netværk
- Øvrige udvalgte indsatser

Dertil kommer seks tematikker (beskrives på næste side) som kendetegner det fokus som hvert tiltag har, og som medvirker til at skabe et overblik over potentielle handlingsrum.

Videnspakken fokuserer primært på de tiltag, hvor kommunerne og Regionen enten er medejer eller medfinansierende. Derudover indgår også tiltag som på den ene eller anden måde er rammesættende for, eller som er nært beslægtet til, kommunernes og regionens klimaindsats.

Ved hvert tiltag kan du i øvrigt klikke på ikonet og læse mere om det enkelte tiltag.

Fundamentet for det hele er, at Kommunernes og Regionens arbejde med klimaområdet tager afsæt i de tre roller til højre herfor:

Myndighed

hvor kommunerne og regionen kan understøtte CO₂-reduktioner og øvrige klimaindsatser, såsom klimasikring, gennem miljøsagsbehandling og kommunens rolle som planmyndighed inden for, bæredygtighed, affald, energi, mv., ligesom Regionen inden for jordforurening og råstof.

Virksomhed

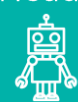

herunder som bygningsejere, arbejdsgivere, indkøbere og via medejerskab af forsynings- og affaldsselskaber, luft- og skibshavne og trafikselskaber mv.

Initiativtager

hvor kommunerne og regionen i partnerskab med virksomheder, boligforeninger og/eller interesseorganisationer m.fl., kan initiere og facilitere samarbejder og grønne indsatser, samt inspirere og påvirke aktører og borgere gennem egen adfærd.

Tematikker og handlingsrum

* For at bidrage til det tværgående overblik er tiltagene inddelt i seks tematikker, som tilsammen favner kommunernes handlingsrum på klimaområdet. Nedenfor uddybes tematikkerne med afsæt i eksempler på handlinger.

Ressourceanvendelse	Teknologi og erhvervsudvikling	Energi og bygninger	Transport og mobilitet	Arealanvendelse og landbrug	Klimatilpasning
Fremme cirkulær økonomi gennem øget genanvendelse af affald hos borgere og virksomheder Fremme industrielle symbioser gennem tilsynsindsats og i partnerskab med virksomheder Fremme grøn omstilling af fælleskommunale affaldsselskaber Mindske CO₂-aftryk og klimabelastning ved offentlige indkøb Fremme effektivisering og grøn omstilling af forsyningsområdet	Understøtte forretningsudvikling inden for klima og grøn omstilling gennem partnerskaber med virksomheder og som miljømyndighed Indgå i udviklingsprojekter, som markedsmodner af cirkulære og klimarelaterede løsninger Fremme storskalaprojekter for test af nye teknologier, herunder i samarbejde med forskning og –uddannelsesinstitutioner og private virksomheder Understøtte iværksætter i inden for bæredygtighed gennem undervisning og formidling	Fremme etablering af vedvarende energianlæg, såsom vindmøller, solcelleparker og biogasanlæg gennem planlægning og som virksomhed Stille krav om bæredygtigt byggeri med lavt CO₂-aftryk i nye offentlige byggerier og anlæg Arbejde med energieffektivisering af eksisterende bygninger og anlæg Inspirere til energieffektivisering i virksomheder gennem myndighedskontakt og i partnerskaber Iværksætte indsatser med fokus på grøn borgeradfærd	Fremme omstillingen af transportinfrastrukturen, herunder tankningsmuligheder for el- og brintbiler Fremme en grøn omstilling af den kollektive trafik i regionen gennem ejerskab af NT Fremme omstilling af egen kørsel og transport, eksempelvis udskiftning af køretøjer fra fossile brændsler til klimaneutrale drivmidler Iværksætte indsatser som fremmer klimavenlige transportformer, herunder samkørsel og delebilsordninger samt cyklisme og gang	bidrage til etablering af parker, skove, søer eller vådområder gennem planlægning Etablere skove og vådområder på egne arealer, herunder de arealer der aktuelt anvendes til landbrugsdrift Udtage lavbundslande fra landbrugsproduktion via multifunktionel jordfordeling, gennem facilitering af at jord byttes, købes og sælges ud fra en helhedsorienteret tilgang Inspirere til bæredygtighed hos landbrug i forbindelse med tilsyn mv.	Foretage forbyggende investeringer gennem forsyningselskaber ift. øget vandkapacitet Foretage investeringer i infrastruktur som foranstaltninger mod oversvømmelser ved fjorde og langs kyster Vejlede borgere og facilitere processer eksempelvis ifm. grundvandstigning, samt arbejde for bedre finansieringsmuligheder for lodsejerne Indarbejde klimatilpasning i kommuneplanlægningen til forebyggelse af oversvømmelser mv.

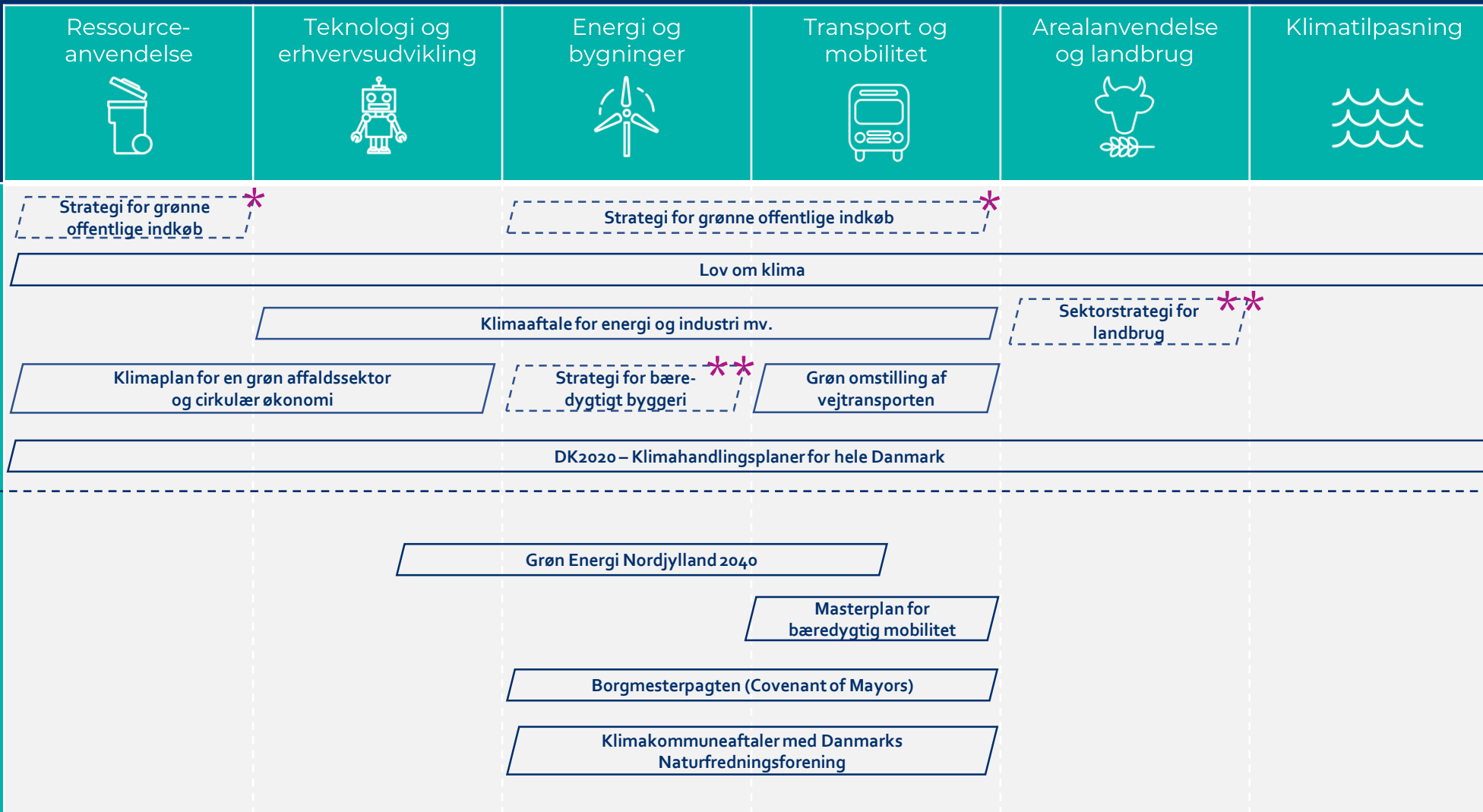

Den stiplede markering indikerer, at der endnu ikke er en decideret aftale på plads, men i stedet er tale om en strategi, der forventes udmøntet i en kommende politisk behandling.

Aftaler og strategier

Disse strategier er på så tidligt et stadie, at de først medtages i en kommende version af Videnspakken.

Lov om klima

Den 18. juni 2020 vedtog et bredt flertal i Folketinget en bindende klimalov. Loven sætter rammerne for den danske klimapolitik med mål om en 70 procent reduktion af drivhusgasudledningerne i 2030 og et langsigtet mål om klimaneutralitet i senest 2050. Jf. loven vil der mindst hvert femte år fastsættes en national klimamålsætning med et 10-årigt perspektiv samt en klimahandlingsplan for udmøntning heraf. I dec. 2020 offentliggjorde Regeringen den første klimahandlingsplan, som bl.a. indeholder sektorstrategier for den grønne omstilling inden for affald, transport, energi, byggeri, industri og landbrug.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling | Energi og bygninger | Transport og mobilitet | Arealanvendelse og landbrug

Forankring

Regeringen (S), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, og Alternativet

Perspektiver

Klimaloven sætter de overordnede retningslinjer for, hvilke mål og inden for hvilke tidsrammer Danmark samlet skal nå CO₂-reduktioner.

Klik på ikonerne,
og læs mere

Klimaaftale for energi og industri mv.

Den 22. juni 2020 blev der indgået en politisk aftale med henblik på at udvikle, udbygge og integrere grønne teknologier i energisektoren og industrien. Klimaafspraken skal sikre en drivhusgasreduktion på 2,7 mio. ton CO₂e i 2030 og er en del af den samlede klimahandlingsplan som følge af klimaloven. Aftalen indeholder blandt andet etablering af verdens første energigøer, investeringer i udvikling af Power-to-X og CO₂-fangst, en grøn transportpulje, grøn omlægning af varmeafgifter og krav om at fremme udnyttelse af overskudsvarme.

Tematikker

Teknologi- og erhvervsudvikling | Energi og bygninger | Transport og mobilitet | Arealanvendelse og landbrug

Forankring

Regeringen (S), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet.

Perspektiver

Klimaafspraken viser mulige veje for omstillingen af energi- og industrisektorerne mm. og allokere midler til iværksættelse af konkrete tiltag.

Klimaplan - grøn affaldssektor og cirkulær økonomi

Den 16. juni 2020 blev der indgået en politisk aftale om en klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi. Klimaplanen sikrer en drivhusgasreduktion på 0,7 mio. ton CO₂e i 2030 og er en del af den samlede klimahandlingsplan som følge af klimaloven. CO₂-udledningen nedbringes ved at affaldsmængderne reduceres, mere affald sorteres og genanvendes, forbrændingskapaciteten reduceres, og endeligt skal der investeres i nye genanvendelses anlæg.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi- og erhvervsudvikling

Forankring

Regeringen (S), Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance og Alternativet.

Perspektiver

Planen er blandt andet rammesættende for kommunernes håndtering af husholdningsaffald.

Strategi for offentlige indkøb

Den 29. oktober 2020 fremlagde regeringen en ny strategi for at fremme grønne offentlige indkøb. Strategien sætter retningen igennem tre spor: Grøn handling nu, langsigtet grøn udvikling og grøn viden og værktøjer.

En grøn omstilling af offentlige indkøb er komplekst og dækker bredt – lige fra maden i børnehaven og computere på offentlige arbejdspladser til vejnetværket og hospitalets operationsstuer.

Strategien præsenterer således en række handlings- og udviklingspunkter, der er afgørende for at gøre offentlige indkøb grønne.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Energi og bygninger | Transport og mobilitet

Forankring

Regeringen (S)

Perspektiver

Offentlige indkøb beløb sig i 2019 til ca. 185 mia. kr. og medførte en drivhusgasudledning på ca. 12 mio. ton – heraf 4 mio. ton udledt i DK.

Grøn omstilling af vejtransport

Den 4. december 2020 vedtog et bredt flertal i Folketinget en aftale om grøn vejtransport, som en del af aftalerækken Grøn Genstart. I aftalen er der f.eks. formuleret en ambition om 1 mio. grønne biler og udfasning af nye fossile biler i 2030. Derudover er der i aftalen også afsat 10 mio. kr. til offentlig tilgængelige ladestandere for elcykler, 340 mio. kr. til anlæg af cykelstier langs statsveje, 150 mio. kr. til kommunale cykelprojekter samt oprettet en pulje på 210 mio. kr. til grøn transport, som eks. grønne færger, udbredelse af ladeinfrastruktur, omstilling af tung transport mv.

Tematikker

Transport og mobilitet

Forankring

Regeringen (S), Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten

Perspektiver

Aftalen er en del af aftalerække Grøn Genstart, der søger af coronakrisens konsekvenser bredt set. Aftalen har også fokus på fremme af delebilsordninger, cyklisme og ladeinfrastruktur.

DK2020 – Klimahandlingsplaner

Med DK2020 får alle danske kommuner mulighed for at benytte en fælles metode til at udarbejde klimaplaner, mens den enkelte kommune selv beslutter planens indsatser, fokus og virkemidler. DK2020 bidrager samtidig til at fremme samarbejde og erfaringsudveksling på tværs af kommunegrænser.

I Nordjylland udmøntes DK2020 gennem en regional organisering forankret i BRN. Alle 11 kommuner og regionen deltager. Der er etableret et projektsekretariat som agerer klimafaglig facilitator og sparringspartner for kommunerne. Og alle deltagende kommuner tilbydes et individuelt vejledningsforløb.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling | Energi og bygninger | Transport og mobilitet | Arealanvendelse og landbrug | Klimatilpasning

Forankring

Det nationale partnerskab udgøres af Realdania, de fem regioner og KL. Er partnerne Region, KKR og BRN, og alle 11 nordjyske kommuner deltager i projektet.

Perspektiver

Vil dokumentere og synliggøre kommunernes klimaindsatser gennem en fælles metode, samt sikre koordinering og erfaringsudveksling på tværs

Klimaaftaler med Danmarks Naturfredningsforening

Klimakommunaftalerne dækker kommunens energiforbrug som virksomhed og bidrager til at sætte fokus på kommunernes egen klimapåvirkning. Alle nordjyske kommuner har aftaler med DN og har forpligtet sig til min. 2 procent CO₂-reduktion årligt, primært fra kommunen som virksomhed dvs. bygningsdrift, gadebelysning, transport. Hvert år afrapporteres resultater og handlingsplan. DN har udvidet konceptet til Klimakommune Plus, som medtager andre kommunale indsatsområder.

Tematikker

Energi og bygninger | Transport og mobilitet

Forankring

Det enkelte Byråd/Kommunalbestyrelsen samt Danmarks Naturfredningsforening (DN)

Perspektiver

At alle de nordjyske kommuner, uden gensidig koordinering, har indgået klimakommunaftaler, understreger ambitionen om Nordjylland som en klimaregion.

Grøn Energi Nordjylland 2040

Med udarbejdelse af en fælles Strategisk Energiplan for Nordjylland (SEP NORD) skabes en platform for styrket samarbejde og koordineringen mellem kommunerne på energiområdet og med regionen. I perioden 2019-2022 vil den fælles strategi blive udarbejdet med involvering af regional- og kommunalpolitikere, erhvervsrepræsentanter, forsyningsvirksomheder, eksperter, borgere og andre aktører, som efterfølgende skal være med til at realisere ambitionen om et selvforsynende Nordjylland, der er uafhængig af fossile brændsler.

Tematikker

Teknologi og erhvervsudvikling | Energi og bygninger | Transport og mobilitet

Forankring

De 11 nordjyske kommuner, Region Nordjylland og BRN

Perspektiver

Vil sætte retningen for, hvordan Nordjylland kan blive selvforsynende med vedvarende energi i 2040, og samtidig skabe jobs og tiltrække investeringer

Borgmesterpagten (Covenant of Mayors)

Hjørring, Frederikshavn og Aalborg Kommuner er med i EU's borgmesterpagt og har forpligtet sig til mere ambitiøse klimamål end EU's 2020 mål. Kommunerne har indgået aftaler med EU om min. 20 procent CO₂-reduktion ift. 1990 (EU's 20/20/20 mål) og afrapporterer hvert 4. år resultater og handlingsplan til EU. Aalborg Kommune har forpligtet sig til 40 procent CO₂-reduktion i 2020.

Tematikker

Energi og bygninger | Transport og mobilitet

Forankring

Det enkelte Byråd/Kommunalbestyrelsen samt EU

Perspektiver

Kan bruges som mulig inspiration til klimaregnskaber og klimahandlingsplaner.

Masterplan for bæredygtig mobilitet

Regionen og KKR Nordjylland har sammen udarbejdet en Masterplan samt [handlingsplan](#) baseret på visionen om at sikre en bæredygtig mobilitet frem mod 2040. Målene er blandt andet at forbedre fremkommeligheden og styrke koblingen til resten af Danmark og Europa, styrke mobiliteten lokalt og mindske belastningen af miljø og klima. Handlingsplanens 15 indsatser gennemføres i partnerskaber med både kommuner, stat, erhvervsliv samt skoler, foreninger og lokalsamfund.

Tematikker

Transport og mobilitet

Forankring

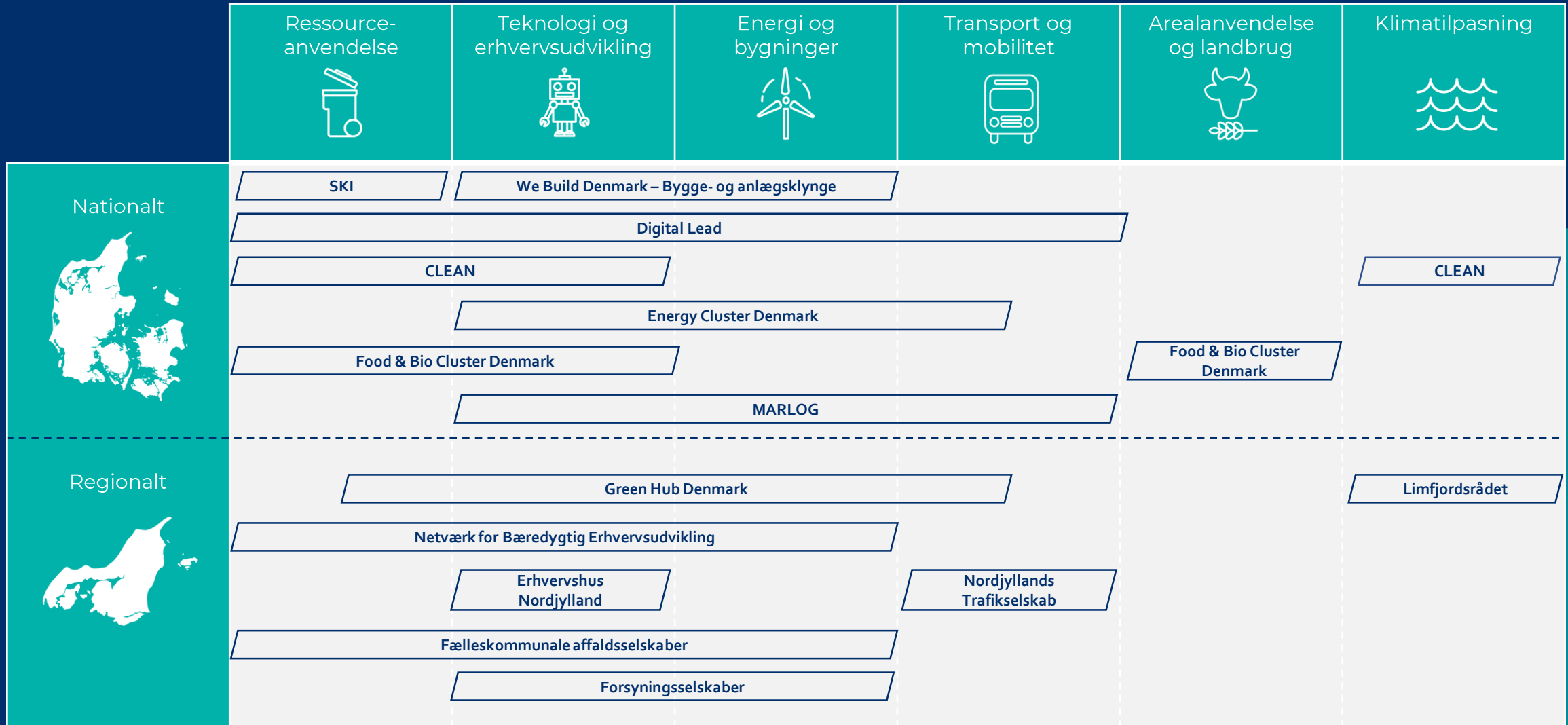
Region Nordjylland og KKR Nordjylland

Perspektiver

Masterplanen spiller en væsentlig rolle i den grønne omstilling af transportområdet, herunder den kollektive transport.

Organisationer og netværk

SKI

Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) er hele den offentlige sektors indkøbsservice og -videncentre. Organisationen udvikler indkøbsaftaler på varer, tjenesteydelser og it og hjælper stat, kommuner og regioner med at skabe konkurrence og af løfte udbudspligten. Derudover sikrer SKI e-handel og styrer kontrakterne, når aftalerne er i drift. Derigennem, opnår det offentlige bedre priser og betingelser og skaber dermed råderum til velfærd.

Tematikker

Ressourceanvendelse

Forankring

SKI er ejet staten (55 pct. af aktierne) og KL (45 pct.).

Perspektiver

Det offentlige køber ind for ca. 365 mia. kr. Heraf sker ca. 2,5 pct. gennem rammeaftaler i regi af SKI, som har grønne indkøb som et af fem fokusområder i organisationens strategi.

MARLOG

Den nationale erhvervs-klynge for maritime erhverv og logistik har til formål at understøtte virksomheder og aktører på området med tværgående projekter, som bidrager til, at Danmark er en førende søfartsnation. Målet er, at Danmark også i 2030 har et af verdens stærkeste maritime erhverv, som går forrest med at finde vejen til den CO₂-neutrale skibsfart. Samtidig er logistik integreret som en del af klyngen med henblik på at sikre innovation i hele transportkæden.

Tematikker

Transport og mobilitet | Teknologi og erhvervsudvikling

Forankring

Frivillig forening med professionel bestyrelse. Etableret af MARCOD (nordjysk), Fyens Maritime Klynge, Maritime Development Centre, Danske Rederier, Danske Havne og Dansk Transport og Logistik

Perspektiver

Klyngens løsninger vil bidrage til omstillingen af de dele af det maritime erhverv og transportsektoren, der har vist sig sværest at lave klimamæssige tiltag for, og kan lede til et dansk eksporteventyr.

Digital Lead

Den nationale erhvervs-klynge for digitale teknologier, DigitalLead, er et samlingspunkt for digital innovation – både for virksomheder, der udvikler digitale løsninger samt for andre sektorer, der har brug for innovative digitale løsninger. Klyngen understøtter innovation, vækst og udnyttelse af teknologiens muligheder med det formål at styrke digitaliseringen af Danmark og medvirke til opfyldelse af FN's verdensmål. Arbejdet foregår i samspil mellem erhvervsliv, forsknings- og uddannelsesinstitutioner, offentlige myndigheder og borgere.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling | Energi og bygninger | Transport og mobilitet

Forankring

Frivillig forening med professionel bestyrelse. Etableret af BrainsBusiness (nordjysk) og IT-Forum

Perspektiver

Digitalisering er en løftestang for omstillingen af en lang række sektorer og erhvervsområder til mere bæredygtige processer og produkter.

CLEAN

Den nationale erhvervs-klynge for miljøteknologi bidrager til forskningsbaseret og erhvervsdrevet innovation og overførsel af viden mellem virksomheder, videninstitutioner og andre aktører. CLEAN vil fastholde Danmarks førerposition inden for innovative miljøteknologier og vil særligt koncentrere indsatsen på udvikling og kommercialisering af danske styrkepositioner inden for vandforsyning og spildevandsbehandling, klimatilpasning, materialer, ressourcer og affald.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling | Klimatilpasning

Forankring

Frivillig forening med professionel bestyrelse. Etableret af CLEAN og Dansk Materiale Netværk

Perspektiver

Cirkulær økonomi og resourcesymbioser spiller en voksende rolle i samfundet. Via eksisterende netværk og samarbejder har Nordjylland nogle af de stærkeste kompetencer på området.

Energy Cluster Denmark

Den nationale erhvervs-klynge for energiteknologi samler innovationsindsatsen inden for energi, så den fremtidige innovationsindsats sikres en tyngde og volumen, der kan konkurrere globalt. Det sker for at fastholde og udvikle den danske styrkeposition indenfor energi med særlig vægt på energiproduktion, -infrastruktur, -lagring og effektivitet samt tværgående områder som digitalisering og sektorkobling. Klyngen har hovedkontor i Aalborg.

Tematikker

Teknologi og erhvervsudvikling | Energi og bygninger | Transport og mobilitet

Forankring

Frivillig forening med professionel bestyrelse. Etableret af House of Energi (nordjysk), Energy Innovation Cluster og Clean Energi

Perspektiver

Energiklyngen kommer til at spille en hovedrolle i udviklingen af nye innovative løsninger på energiområdet, blandt andet igennem AAU's forskningsmiljø og øvrige samarbejder.

Food & Bio Cluster Denmark

Den nationale erhvervs-klynge for fødevarer og bioressourcer skal understøtte innovation og samarbejde mellem virksomheder og videninstitutioner med henblik på afsætning på nationale og internationale markeder. Food & Bio Cluster dækker forsynings- og værdikæden fra primærproduktion over forædling og distribution af fødevarer til værdiskabelse via biologiske rest- og sidestrømme samt miljø- og klimavenlige alternativer inden for blandt andet biogas, materialer, kemikalier og foder.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling | Arealanvendelse og landbrug

Forankring

Frivillig forening med professionel Bestyrelse. Etableret af Agro Business Park, Danish Food Cluster, Nordjysk FødevarerErhverv og Videncenter For Fødevarerudvikling

Perspektiver

Klyngen spiller en vigtig rolle på biomasseområdet, hvor erhvervs-sammen-sætningen i Nordjylland gør, at fødevarer og bioressourcer er et område, hvor mange stærke lokale kræfter kan og vil samarbejde.

We Build Denmark

Den nationale erhvervs-klynge for byggeri og anlæg skal blandt andet styrke adgangen til international viden og innovationssamarbejde og styrke den eksportorienterede del af byggebranchen. Klyngen bidrager til løsninger indenfor bæredygtighed, klimatilpasning og -sikring, digitalisering og automatisering, samt ressourceeffektiv og brugervenlig drift. Hertil kommer udvikling af smarte byer og intelligente bygninger, der eksempelvis spiller sammen med energi- og forsyningssystemet.

Tematikker

Energi og bygninger | Teknologi og erhvervsudvikling

Forankring

Partnerskab bestående af erhvervsfremmeaktører, videninstitutioner samt branche- og erhvervsorganisationer. Fra Nordjylland indgår NBE og AAU

Perspektiver

Effektiv energirenovering af den eksisterende bygningsmasse og udvikling af nye bæredygtige byggemetoder og datadrevne løsninger er væsentlige forudsætninger for den grønne omstilling.

Nordjyllands Trafikselskab

Nordjyllands Trafikselskab (NT) er et administrationsselskab, der planlægger kollektiv trafik i Nordjylland inden for de rammer, som ejerkredsen, der består af Region Nordjylland og de 11 nordjyske kommuner, udstikker.

For at sikre omstilling af den nordjyske bustransport har NT blandt andet opstillet mål for 2030, hvor busserne på by- og regionalruter skal være emissionsfri og busserne på lokalruter skal være fossilfri.

Tematikker

Transport og mobilitet

Forankring

Region Nordjylland og de nordjyske kommuner

Perspektiver

En aktiv spiller i omstillingen af den kollektive transport

Green Hub Denmark

Green Hub Denmark er et offentligt-privat partnerskab, som arbejder med grøn innovation, bæredygtig forretningsudvikling, tiltrækning af udenlandske investorer og virksomheder, samt storskalatest og demonstration. Partnerskabet bygger bro mellem virksomheder, borgere, forskere og myndigheder i et partnerskab for sammen at skabe den bedste platform for grøn vækst og innovation og tiltrække af internationale grønne virksomheder. Fra 2020 fik partnerskabet en regional forankring, hvormed der blev sat yderligere fokus på øget regional koordinering og minimering af overlap.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling | Energi og bygninger | Transport og mobilitet

Forankring

Aalborg Forsyning, Aalborg Kommune, AAU, Port of Aalborg, Himmerland Boligselskab, DI, Erhverv Norddanmark, Erhvervsnetværk 9220, Reno Nord, Thisted Kommune, Energibyen Frederikshavn, Hydrogen Valley og BRN

Perspektiver

Green Hub Denmark vil skabe rammerne for udvikling, test, demonstration og implementering af grønne forretningsmodeller, løsninger og teknologier via styrket samarbejde mellem grønne nordjyske aktører.

Fælleskommunale affaldsselskaber

Kommunerne har et stort ansvar for affaldshåndteringen i Danmark og for løbende at udvikle nye og smartere metoder, ikke mindst med sigte på at øge genanvendelsen af affaldet. Mange kommuner har valgt at organisere sig i fælleskommunale affaldsselskaber med anlæg til forbrænding, deponering, kompostering og andre aktiviteter, eksempelvis genbrugsstationer. Aktuelt er der stort fokus på, hvordan den fremtidige organisering af affaldsområdet skal udformes. Det gælder både organisering af affaldsforbrænding og kommunernes rolle med genanvendeligt affald m.m.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Energi og bygninger

Forankring

Fælleskommunale affaldsselskaber er ejet af de medvirkende kommuner. Formandskabet af bestyrelser varetages oftest af udpegede byrådspolitikere.

Perspektiver

Affaldsselskaberne har en stor rolle i forhold til at fremme genanvendelse og nyttiggørelse af affald og dermed klimapåvirkningen.

Limfjordsrådet

Rådets formål er at understøtte forbedringer af Limfjordens miljøtilstand ved at koordinere samarbejdet mellem kommunerne, således tiltag til reduktion af belastningen på Limfjorden bliver identificeret og håndteret i fællesskabet til gavn for naturen og alle dem, der færdes i den. I udarbejdelsen af Limfjordsrådets Masterplan fremgår implementeringen af vandrammedirektivet samt Natura 2000 som et særligt fokusområde, herunder udredning af mulige tiltag til opfyldelse af miljømålene samt en koordinering af [Limfjordskommunernes handleplaner](#).

Tematikker

Teknologi og erhvervsudvikling | Klimatilpasning

Forankring

Politisk forum bestående af byrådsmedlemmer fra de 18 deltagende kommuner med opland til Limfjorden. Sekretariatet er placeret i Aalborg Kommune

Perspektiver

Rådet kan få stor betydning for en fælles indsats vedr. klimatilpasning i Nordjylland, idet mange tiltag kræver fælles løsninger.

Netværk for Bæredygtig Erhvervsudvikling (NBE)

NBE er et netværk med ambition om at sætte Nordjylland i front i den grønne omstilling. NBE styrker nordjyske virksomheders konkurrenceevne gennem en målrettet indsats for miljø- og energimæssig bæredygtighed. Som et offentlig-privat netværk bygger NBE bro mellem det private erhvervsliv, det offentlige og videninstitutioner.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling

Forankring

Frivillig forening med delvis professionel bestyrelse. Sekretariat forankret i Aalborg og Hjørring kommuner

Perspektiver

Med en bred nordjysk forankring bidrager NBE til at fremme virksomheders konkurrenceevne gennem en målrettet indsats for miljø- og energimæssig bæredygtighed.

Forsyningselskaber

Forsyningselskaberne leverer vand, varme og kloakering til nordjyderne og består af en række større kommunale selskaber og private andelsselskaber typisk i form af lokale varmeværker. Selskabernes bidrag i omstillingen til vedvarende energi og cirkulær økonomi sker primært gennem energiefektivisering, herunder energibesparelse hos deres forbrugere, og igennem udnyttelse af overskuds- eller restprodukter fra produktionen. Særligt for Spildevandsselskaber gælder, at de kan medfinansiere kommunale eller private klimatilpasningsprojekter

Tematikker

Ressourceanvendelse | Energi og bygninger | Teknologi og erhvervsudvikling | Klimatilpasning

Forankring

Forsyningsområdet kan inddeles i kommunalt-ejede selskaber, oftest med formandskab udpeget af byrådet, og mindre andelsselskaber drevet af en bestyrelse valgt af andelshaverne.

Perspektiver

Gennem innovative løsninger til eksempelvis fremtidens energisystem eller klimatilpasning kan forsyningselskaber bidrage til udvikling af teknologi og dansk eksport

Erhvervshus Nordjylland

Erhvervshus Nordjylland tilbyder målrettet, specialiseret vejledning og problemafklaring til nordjyske iværksættere og virksomheder i tæt samarbejde med bl.a. den lokale erhvervsservice, videninstitutioner og private rådgivere. Erhvervshuset fungerer som et regionalt center for udviklingen af erhvervsstrategi, programmer og projekter for nordjyske virksomheder, herunder indenfor grøn omstilling og cirkulær økonomi.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling

Forankring

Erhvervshus Nordjylland er en selvstændig juridisk enhed inden for den offentlige forvaltning med en bestyrelse bestående af udpegnings fra KKR, Regionen, erhvervsorganisationer og videninstitutioner

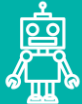

Perspektiver

Erhvervshus Nordjylland kan gennem sin rådgivning understøtte den grønne omstilling af det nordjyske erhvervsliv.

Øvrige udvalgte indsatser

	Ressource-anvendelse	Teknologi og erhvervsudvikling	Energi og bygninger	Transport og mobilitet	Arealanvendelse og landbrug	Klimatilpasning
Europæisk	S2C ProCirc – cirkulære indkøb				LIFE IP Natureman Interreg CANAPÉ	
Nationalt	Grøn Cirkulær omstilling (GCO)					Coast to Coast Climate Challenge
Regionalt	Cirkulær Innovation i Partnerskaber (CIP) Energi- og ressourceeffektive SMV'er Det Cirkulære Nordjylland			SMaRT Mobilitet	Cirkulær Innovation i Partnerskaber (CIP)	

Interreg CANAPÉ

Interreg-projektet er et samarbejde mellem partnere fra seks lande i Nordsø-regionen. Det fælles mål er at afsøge muligheder for mosegenopretning og klimatilpasning på dræned arealer, blandt andet for at reducere deres CO₂-emissioner. Et af hovedelementerne i den danske del af projektet er at gennemføre en proces i Store Vildmose med henblik på at kortlægge en række initiativer til områdets udvikling, herunder mulig naturgenopretning med det formål at genoprette mosenaturen i området ved vandstandshævning m.v. Projektperioden er 2017-2021.

Tematikker

Arealanvendelse og landbrug | Klimatilpasning

Forankring

Projektet er et samarbejde med partnere fra England, Nederlandene, Belgien og Tyskland, og fra Danmark deltager Jammerbugt og Brønderslev kommuner, Pindstrup Mosebrug A/S og Naturstyrelsen.

Perspektiver

Projektet bidrager til at opsamle og udveksle erfaringer og resultater indenfor mosegenopretning og klimatilpasning på dræned arealer på tværs af seks europæiske lande.

LIFE IP Natureman

Natureman er et integreret Life naturprojekt, som har til formål at bevare og beskytte rigkær, kildevæld og overdrev i 11 Natura 2000 områder i Himmerland og Midtjylland. De integrerede naturprojekter har fokus på opfyldelse af kravene i Natura 2000 planerne ud fra en holistisk tilgang, hvor der skabes sammenhæng til EU's vandrammedirektiv, klimastrategien og regional udvikling. Projektperiode er 2018 – 2025 og projektet finansieres af EU LIFE Programmet, Aage V. Jensen, 15. Juni Fonden, de 8 deltagende kommuner og Statens Naturpakke.

Tematikker

Arealanvendelse og landbrug | Klimatilpasning

Forankring

Landbrugsstyrelsen, Miljøstyrelsen og 8 kommuner, herunder Jammerbugt, Mariagerfjord, Rebild, Vesthimmerland og Aalborg.

Perspektiver

Projektet vil opsamle viden om naturpleje, udvikle naturpleje som driftsgren og tilbyde uddannelse i naturpleje til landmænd, landbrugskonsulenter og øvrige interesserede

ProCirc – cirkulære indkøb

ProCirc er et internationalt projekt, som er etableret for at eksperimentere, implementere og lære om cirkulære økonomi i offentligt indkøb. Og projektet har til formål at opbygge netværk og partnerskaber mellem indkøber, leverandør og forsyningskæder inden for byggeri, infrastruktur, møbler og it.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling | Energi og bygninger

Forankring

ProCirc består af 11 partner fra Belgien, Holland, Norge, Scotland, Sverige og Danmark. Projektet er forankret i NBE.

Perspektiver

Projektet vil fremme grønne og cirkulære indkøb i kommunerne gennem udvikling af en værktøjskasse. Gennem projektets ca. 30 pilotprojekter er målet at spare 20 % CO₂, 20 % jomfruelige materialer og 25 % affald.

S2C

Scandinavian Sustainable Circular Construction er et projekt med otte partnere fra Sverige, Norge og Danmark, der i fællesskab har forpligtet sig til at undersøge, hvordan offentlige aktører i de tre lande bliver bedre til at bygge bæredygtigt. Projektet er centreret om 3 case-byggerier, hvor der bliver stillet væsentligt højere krav til bæredygtighed, end det normalvis er tilfældet. Omkring casene arbejdes der med at kompetencehøjne i store dele af byggeriets værdikæde. På den måde tilegner vi os bedre kompetencer samtidig med, at vi afprøver dem i praksis i casene.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling | Energi og bygninger

Forankring

Partnerskabet består af 8 partnere fra Sverige, Norge og Danmark med Aalborg Kommune som lead. Øvrige danske partnere (NBE) og Hjørring Kommune.

Perspektiver

Projektet udvikler metoder og best practices for klimavenligt og bæredygtigt byggeri til inspiration for både offentlige og private bygherrer.

Grøn Cirkulær omstilling (GCO)

Grøn Cirkulær Omstilling (GCO) er et nationalt projekt som bredt og på tværs af industrier udvikler og implementerer grønne og cirkulære forretningsmodeller i danske små og mellemstore virksomheder. Projektet varer fra 2019 til 2022 og har løbende ansøgningsfrister. Projektet er finansieret af EU og består af 17 partnere, heriblandt landets erhvervshuse. NBE varetager sekretariatsfunktionen i Nordjylland.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling

Forankring

Partnerskab bestående af erhvervsfremmeaktører, kommuner samt branche- og erhvervsorganisationer. Fra Nordjylland indgår Erhvervshus Nordjylland og NBE

Perspektiver

Projektet kan få betydning på små og mellemstore virksomheders muligheder for at reducere klimabelastning fra produktion og produkter gennem grønne forretningsmodeller.

Coast to coast climate challenge (C2C CC)

Projektet samler store dele af Midt- og Nordjylland om langsigtet strategisk klimaplanlægning, og realiseres gennem 24 delprojekter fordelt ud over geografien. Ved at identificere og forbedre ressourcer og kapaciteter blandt borgere, kommuner, forsyningsselskaber og virksomheder i vandbranchen, samt at koordinere analyser og aktiviteter på tværs, skabes grundlaget for implementering af målrettede kommunale klimatilpasningsplaner. Projektperioden er 1. januar 2017 til 31. december 2022 og projektet et samlet budget på ca. 90 mio.kr, hvoraf ca. 52 mio. er støttet af EU's LIFE-program.

Tematikker

Klimatilpasning

Forankring

Projektet ledes af Region Midtjylland og består af 30 partnere, herunder Morsø, Thisted og Vesthimmerlands kommuner, samt Morsø Forsyning, Thisted Spildevand, Vesthimmerlands Vand og AAU

Perspektiver

Projektet opbygger erfaringer med helhedsorienteret, tværgående og inddragende klimaplanlægning.

Energi- og ressourceeffektive SMV'er

Projektet Bæredygtig vækst gennem energi og ressourceeffektive SMV'er skal styrke de deltagende virksomheders konkurrenceevne gennem grønne forretningsmodeller, hvor bæredygtighed, symbioser og cirkulær økonomi er i fokus. Der udvikles grønne forretningsplaner på baggrund af screeninger af 100 SMV'er for energi- og ressourceoptimering.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling | Energi og bygninger |

Forankring

Projektet er igangsat af NBE i tæt samarbejde med alle nordjyske kommuner.

Perspektiver

Projektet kan få betydning på små og mellemstore virksomheders muligheder for at øge deres konkurrenceevne gennem energi- og ressourceoptimering i produktion og produkter.

SMaRT Mobilitet

Projektet SMaRT Mobilitet har til formål at udvikle, forbedre og skabe lettere adgang til bæredygtige transportsystemer. For at få flere mennesker til at vælge bæredygtige transportalternativer, benytter projektet sig af samskabelsesmetoden, hvor løsninger udvikles sammen med målgruppen. Gennem etablering af et mobilitetsrejsehold bistår projektets parter hinanden med erfaring og viden.

Tematikker

Teknologi og erhvervsudvikling | Transport og mobilitet

Forankring

Projektet er et Intereg projekt mellem danske og svenske parter. Fra dansk side deltager Aalborg- og Hjørring kommuner, NT, Region Nordjylland og Aalborg Universitet.

Perspektiver

Gennem projektets fokus på mobilitetsadfærd vil der i projektets cases blive udviklet bæredygtige transportsystemer og nye mobilitetsvaner, der vil resultere i reduceret miljø- og klimapåvirkning.

Det Cirkulære Nordjylland

Det Cirkulære Nordjylland har til formål at fremme nordjyske ressourceloops til gavn for klima og beskæftigelse.

Via samarbejde på tværs skal Nordjylland mindske mængden af affald til forbrænding, øge genanvendelsen og genbruget i virksomhedernes produktion, øge mængden af cirkulære tiltag i kommunerne samt skabe nye jobmuligheder.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling | Energi og bygninger |

Forankring

Det Cirkulære Nordjylland er et samarbejde mellem NBE, erhvervslivet, Business Region North Denmark, Niig, Aalborg Universitet, kommunerne og erhvervscentrene. Projektet er forankret i NBE.

Perspektiver

Målet med projektet, er at det skal være let for nordjyske virksomheder at omstille til cirkulær økonomi. Gennem fremme af cirkulære ressourceloops effektiviseres ressourceforbruget til gavn for klimaet.

Cirkulær Innovation i Partnerskaber (CIP)

Projektet skal styrke innovation indenfor cirkulær økonomi og bæredygtighed i små og mellemstore virksomheder (SMV'er) i Nordjylland. Forløbet sætter fokus på nye cirkulære koncepter, løsninger og produkter, der kan imødekomme de behov virksomhederne har.

Projektet vil understøtte 10 innovationspartnerskaber, og forventes at involvere mindst 35 nordjyske smv'er indenfor byggeri, biomasse, turisme, tekstil, plast og produktion.

Tematikker

Ressourceanvendelse | Teknologi og erhvervsudvikling | Energi og bygninger | Arealanvendelse og landbrug

Forankring

Projektet er forankret i NBE. Projektets øvrige deltagere er Thisted, Jammerbugt, Hjørring og Vesthimmerland Kommuner med samt Business Rebild og Brønderslev Erhverv.

Perspektiver

Projektet kan få betydning på små og mellemstore virksomheders muligheder for at reducere klimabelastning fra produktion og produkter gennem cirkulære forretningsmodeller.

**SAMMEN
STÅR VI
STÆRKERE**